

Sygn. akt II.Ka.334/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSO – Grażyna Zielińska
Protokolant:	st. sekr. sąd. – Teresa Aneszko

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej – M. M. (1)

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2013 r.

sprawy **M. M. (2)**

oskarżonego z art.286§1 kk w zw. z art.12 kk, art.286§1 kk w zb. z art.271§1 kk w zw. z art.11§2 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Suwałkach

od wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach

z dnia 12 czerwca 2013 r. sygn. akt VII.K.215/13

Wyrok w zaskarżonej części uchyla i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Suwałkach do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt II.Ka. 334/13

UZASADNIENIE

M. M. (2) został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 19 stycznia do 27 lutego 2012r. w S., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia cudzym mieniem w ten sposób, że poprzez wprowadzenie sprzedawców (...)Sp. z o.o Sklepu Nr (...)przy ul. (...)w błąd co do faktów rzekomego zatrudnienia w Zakładzie (...)przy ul. (...)oraz nieistniejących podmiotach o nazwach M. B. i (...)przy ul. (...), a w konsekwencji zamiaru spłaty zaciąganych zobowiązań doprowadził do zawarcia umów pożyczek gotówkowych ze spółką (...) S.A.we W., w ramach których wyłudził odpowiednio środki w kwotach 1037,42 zł, 844,96 zł i 622,66 zł, czym spowodował straty w łącznej kwocie 2 505,04 zł na szkodę wymienionej instytucji finansowej, tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

II. w dniu 28 lutego 2012r. w S., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez wprowadzenie w błąd pracownika sklepu (...) S.A przy ul. (...) w S. co do faktu zatrudnienia i wysokości osiąganych dochodów i w konsekwencji możliwości spłaty osiąganych zobowiązań doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia cudzym mieniem w ten sposób, że podczas zawierania umowy kredytu na zakup towarów/usług o nr (...) przedłożył w celu użycia za autentyczny stwierdzający nieprawdę dokument w postaci zaświadczenia o swoim zatrudnieniu w Zakładzie

(...) przy ul. (...) i na tej podstawie wyłudził kredyt w kwocie 1 747,09 zł na zakup laptopa marki A. typ (...) - (...), czym działał na szkodę (...) Bank (...) S.A we W., tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 271 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

Sąd Rejonowy w Suwałkach wyrokiem z dnia 12 czerwca 2013r. w sprawie sygn. akt VII.K.215/13 oskarżonego M. M. (2) uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt. I aktu oskarżenia czynu i za to na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Oskarżonego M. M. (2) uznał także za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt. II aktu oskarżenia czynu kwalifikując go z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 273 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i za to na podstawie art. 286 § 1 kk w zb. z art. 273 kk w zw. z art. 11 § 2 kk skazał go, a na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 85 kk, art. 86 § 1 kk orzeczone wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności połączył i orzekł wobec niego karę łączną 1 roku pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i § 2 kk, art. 70 § 2 kk, art. 73 § 2 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat, oddając go w tym czasie pod dozór kuratora. Na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę:

- za czyn zarzucany mu w pkt. I aktu oskarżenia na rzecz (...) Finanse S.A we W. kwoty 2 505,04 zł,
- za czyn zarzucany mu w pkt. II aktu oskarżenia na rzecz (...) Bank (...) S.A we W. kwoty 1 747,09 zł.

Nadto zwolnił oskarżonego w całości od ponoszenia opłaty oraz pozostałych kosztów sądowych w sprawie.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Prokurator Prokuratury Rejonowej w Suwałkach, zaskarżając go na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej pkt II w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu oraz podstawy prawnej skazania oskarżonego w w/w punkcie wyroku.

Na podstawie art. 427 § 2 kpk i art. 438 pkt 1 kpk wyrokowi temu zarzucił: obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 273 kk poprzez niezasadne przyjęcie przez Sąd I instancji, iż czyn przypisany oskarżonemu M. M. (2) w pkt II zaskarżonego wyroku wyczerpuje znamiona czynu z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 273 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, podczas gdy czyn polegający na przedłożeniu przez w/w oskarżonego w celu wyłudzenia kredytu na zakup w systemie ratalnym laptopa w sklepie (...) S.A. ul. (...) w S., poświadczającego nieprawdę zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości zarobków w Zakładzie (...) w S. przy ul. (...) w sytuacji, gdy przedłożone zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości zarobków pochodzi od wskazanego w nim wystawcy – M. R., a jedynie w swej treści zawiera fałsz intelektualny, nie wypełnia znamion czynu z art. 271 § 1 kk, co w efekcie skutkuje brakiem możliwości przypisania oskarżonemu M. M. (2) popełnienia czynu z art. 273 kk.

Na podstawie art. 427 § 1 kpk, art. 437 § 1 kpk prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt II poprzez korektę kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, a to eliminuje art. 273 kk, tym, samym zakwalifikowanie czynu z art. 286 § 1 kk, a w konsekwencji analogiczną korektę podstawy prawnej skazania oskarżonego.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 31 października 2013 r. prokurator zmodyfikował apelację wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora jako zasadna zasługiwała na uwzględnienie, a fakt ten spowodował, iż zaskarżony wyrok należało uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, gdyż konwalidacja orzeczenia wydanego w trybie art. 387 § 1 kpk była niemożliwa.

Na wstępie wskazać należy, iż wydanie przez sąd pierwszej instancji wyroku w trybie art. 387 kpk ani nie ogranicza uprawnień stron procesowych do wnoszenia apelacji, ani nie modyfikuje zasad kontroli instancyjnej takiego

orzeczenia z punktu widzenia przyczyn odwoławczych wymienionych w art. 438 kpk. Taki wyrok podlega więc kontroli na zasadach ogólnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2009 r., V KK 29/09 LEX nr 529673).

Kodeks postępowania karnego w art. 387 § 1 kpk daje oskarżonemu, któremu zarzucono występki, prawo do złożenia wniosku o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu określonej kary bez przeprowadzania postępowania dowodowego. To uprawnienie wymaga spełnienia innych jeszcze warunków, tj. wystąpienia w sprawie niebudzących wątpliwości okoliczności popełnienia przestępstwa oraz braku sprzeciwu prokuratora, a także pokrzywdzonego.

Przekładając powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż na rozprawie w dniu 12 czerwca 2013 r. prokurator zmodyfikował akt oskarżenia w pkt II poprzez przyjęcie kwalifikacji prawnej z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 273 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, następnie oskarżony złożył wniosek w trybie art. 387 kpk i wniósł o wymierzenie mu odpowiedniej kary (k. 87v).

Sąd w trybie art. 399 § 1 kk pouczył strony o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu w pkt. II aktu oskarżenia z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 271 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk na art. 286 § 1 kk w zb. z art. 273 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, a następnie uwzględnił wniosek oskarżonego, skazując go na podstawie zmodyfikowanej kwalifikacji prawnej.

Jednakże słusznie podnosi w apelacji oskarżyciel publiczny, iż błędne było uznanie, iż czyn pozostaje w zbiegu kumulatywnym z art. 273 kk.

Zważyć bowiem należy, iż ww. przepis określa odpowiedzialność za używanie dokumentu, w którym funkcjonariusz publiczny lub inna osoba uprawniona do wystawienia dokumentu poświadczyla nieprawdę (art. 271 kk) albo poświadczenie to zostało wyłudzone w wyniku podstępnych zabiegów (art. 272 kk).

Na marginesie należy wskazać, iż skazując sprawcę za popełnienie tego przestępstwa sąd ma obowiązek wskazać, zarówno w opisie czynu jak i w kwalifikacji prawnej, którego z tych dokumentów sprawca użył: czy dokumentu poświadczającego nieprawdę wskutek winy wystawcy, czy też dokumentu poświadczającego nieprawdę w wyniku wprowadzenia wystawcy w błąd (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 grudnia 2003 r. w sprawie WA 53/03).

Niezależnie jednak od powyższego w niniejszej sprawie przedmiotowe zaświadczenie zostało podpisane przez oskarżonego M. M. (2) i M. R., a więc osoby nie będące ani funkcjonariuszami publicznymi, ani też osobami posiadającymi uprawnienia do wystawienia dokumentu w rozumieniu art. 271 kk i art. 272 kk.

Poświadczenia nieprawdy mogą się zaś dopuścić osoby uprawnione na podstawie przepisów prawa do wystawienia dokumentu mającego znaczenie prawne - nie tylko między stronami, lecz także dla osób trzecich, np. lekarz w zaświadczeniu lekarskim, biegły w przedłożonej opinii, pracodawca w wystawionym świadectwie pracy.

W świetle orzecznictwa nie stanowią poświadczenia nieprawdy, w znaczeniu określonym w art. 271 § 1 kk m.in.: niezgodne z prawdą oświadczenia zawarte w treści umowy cywilnoprawnej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2002 r., V KKN 323/99, OSNKW 2002, nr 9-10, poz. 71).

W niniejszej sprawie dokument w postaci zaświadczenia o zatrudnieniu wystawiony przez M. R. zaświadczonego zatrudnienie oskarżonego w jego firmie dotyczył wyłącznie stosunku cywilnoprawnego, gdyż M. R. nie był pracodawcą oskarżonego M. M. (2), a zgodnie z orzecznictwem osobą uprawnioną do wystawienia „zaświadczenia o zatrudnieniu” jest tylko i wyłącznie pracodawca, a więc podmiot prawa pracy, którego łączy z konkretnym pracownikiem stosunek pracy.

Reasumując należy wskazać, iż kwalifikacja prawna czynu II przypisanego oskarżonemu M. M. (2) jest błędna.

Stwierdzony zaś błąd o charakterze obrazy prawa materialnego, nie może być naprawiony w postępowaniu odwoławczym. Taka ingerencja w wyrok wydany w trybie art. 387 § 1 kpk byłaby nieuzasadniona.

W tych okolicznościach przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy powinien mieć na uwadze powyższe. Poczynić odpowiednie ustalenia faktyczne, a następnie prawidłowo zakwalifikować czyn oskarżonego.

Mając powyższe względy na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 2 kpk orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.